

دین ته د مفسر او متولي ضرورت

لوکنه: ول دین سونولې (مفسر) او متولي ته اکتیا لري؟

د ولکنه وضاحت: لین نظریه ور لولولې دا نظر لري د دین او دیني معارف او لولول رسما دیني مفسر ته اکتیا نه لري بله هر لس لولا شي دین او تعلیمات یه تفسیر لې او خلل اخستون تر ولري. او لاس اساس یه خلل دیني دند او فرایض ترسره لې. ددغه نظر خاوندانو اصلي مقصد دا د دوی د دین تفسیر او دینداري یوه شخصي او ذاتي لاره لې او او دهغه له اساس هر لول یه خو له وي د دیني اوامرو او احلامو تفسیر و لې او د عمل له مقام لې لاس لرانسته وي او له دخلا خو لارونه لوي نو ووايي د دین داسه ویلا دي؟

لواب: ددغه نظریه د دین مفسر ته لکن نه لې له لواب لې باید ووايو : لوم، ددغه نظریه له ولاند لولو دهغوي مقصد غیر مقدس او د دیني احلامو له قید او بنده د خلاصیدو له غرض د. دوهمه دا د دوی دا نظریه لیر اعتراضات او اشکالات لري لاند ورته اشاره لوو:

زما له خوا د دين وامن حسابيې او د حاکميت لازمه دا ده چې ديني احکام اجرا شي. هم باید داسې عارف او عالم بس د دين د احکامو مفسر وي. دوهم ايت: وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحٍ إِيَّاهُمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ دا چې د اهل ذلر مصادق لول دده چې خبرې خبرې شته دي ددغو بحثونو نتيجه دا ده چې د معصومو امامانو له شتون چې اهل ذلر له خلكه هغوي دي او د غيبت له زمانه چې دا دنده د دين له عالمانو او فقيهانو لول شوې ده. لاهه لرنله چې له يوه روايت چې راغلا دي چې امام زمان (عج) د اسحاق لندي د دده لولنده له لواب چې خلك وايي د غيبت له زمانه چې له نويو ليلو او موضوعاتو چې اته مراجعه وچو چې احکام ترې واخلو، وفرمايل: و اما الحوادث الواقعه فارجعوا فيها ال رواة حديثنا فانهم حجتي عليهم و انا حجت الله عليهم. له نويو موضوعاتو او ليلو چې زمونږ د روايتونو عالمانو او روايانو ته مراجعه وچي چې دوي لر تاسو زما حجت دي او زه لر دي د خداي حجت يم. يقينا عام خلك چې له عربې نه لوهيې او د اصولو، فقه تفسير او داسې نورو علمونو لوهه نه لري د اهل ذلر مصادق نه شي لريدل، دا خبره رولانه ده چې دغه لسان د ديني متونو د تفسير او بيان توان نه لري.

دلته ليدل شي ليدل لسان دا لولنده وچي چې د غيبت له زمانه چې مملنه ده ددين عالمان د دين د مفسر له توله غلطي وچي او ديني احکام لوله او غلط خلكو ته ورسوي او خلك به لار وچي او دا له خلكه د دده دليل چې دين او ديني احکام مفسر ته ضرورت نه لري. لواب، لوم چې خو دا چې له عام خلكه له دينه لوم اخستون لوي يقينا د هغوي غلط د عالمانو او فقيهانو له لرنله لولنده زيات وي نو عاقلانه نه ده چې دده لوم چې د دين يو متخصص او مفسر لايي غلطي وچي مونږ لولل ديني لار عامو خلكو ته وسلاو. دوهمه دا چې: له لولو علومو او فنونو چې مملنه ده چې يو بس او متخصص يې غلطي وچي ايا لوللر ان له علاج چې غلطي نه شي لولل، نو له يو لوللر غلطي وچي انسان بايه هيې لوللر ته ورنه شي؟ دا عاقلانه خبره نه ده. دريمه دا چې: لير اهل سنت او شيعة عالمان له دده خبره ليدلر لري چې له يو فقيه د ديني احکامو د تفسير او استنباط لاره ضروري لوهه او علم ولري او د دين د احکامو د دسم اجرا او تفسير له لاره چې خلك لول توان و لاروي خو له عين حال چې بيا هم ددين احکامو له استنباط چې له خطا اخته شي داسې فقيه معذور ده. لاهه لرنله چې علامه سيد شرف الدين له الفصول المهمه كتاب چې د اسلام د لينو عالمانو له قوله نقلوي: «هر مجتهد چې له ديني لارو چې اجتهاد وچي او له خلكه عقیده دهغه حقانيت ته رسيدل وي دغه شان مجتهد ته له هر حال اجر و لول ليلي له اجتهاد يې صحيح وي دوه ثوابه لري او له خطا وي يو ثواب» د لير مطالعه لاره محسن غرويان، لرسش هاي فلري و ديني جوانان، قم موسسه يمن خلرنديوه لولنه، دريم، لولل، حميد رضا شالرين او د (نشر معارف) له لوهنتون چې د ولي فقيه د استازنديه دفتر، او د محصلينو انتخاب شوې لولنده او لوابونه يې، او د يو شمير محققانو له مللرتيا. دوهم لولل وچي وروسته حديث امام علي فرمايي: لاهه بلا نازله شي نو مالونه مو د لسان لال ولر لوي او له لومه ليله در ليله شي لانونه له دين قربان وچي او لوه شي چې هغه بس تباه ده چې دين يې تابه شوې وي او تالان شوې هغه بس د دين يې تالان شوې وي.

